

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach o pozwolenie na utworzenie w Filii w Cieszynie studiów na kierunku zarządzanie kadrami w biznesie i administracji na poziomie studiów pierwszego stopnia, o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW.WNP.5014.13.2021.3.AZ

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku zarządzanie kadrami w biznesie i administracji, na poziomie studiów pierwszego stopnia, o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Występuje brak spójności między koncepcją i celami kształcenia a przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin. Uwzględniając założony opis kompetencji absolwenta kierunku zarządzanie kadrami w biznesie i administracji nieuzasadnione jest przyporządkowanie kierunku do dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki w wymiarze 23 punktów ECTS. Dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki przypisano większy udział w ogólnej liczbie punktów ECTS niezbędnej do ukończenia studiów na danym poziomie (13%) niż dyscyplinie ekonomia i finanse (6%), w zakresie której mieści się szereg kompetencji wskazywanych przez Uczelnię jako oczekiwane przez rynek pracy. Zgodnie z przedstawioną koncepcją kształcenia absolwenci kierunku *zarządzanie kadrami w biznesie i administracji* będą „przygotowani do pracy na stanowiskach kierowniczych i specjalistycznych wszystkich rodzajów organizacji, zarówno tych o charakterze biznesowym, jak i należących do sektora publicznego. Absolwenci tego kierunku mogą też realizować się zawodowo w charakterze doradcy i konsultanta w zakresie polityki personalnej. Posiadają wiedzę z zakresu rekrutacji i selekcji kadr, szkolenia i rozwoju pracowników, motywowania, oceny okresowej oraz znajomości prawa pracy i elastycznych form organizacji pracy i zatrudnienia, wiedzę i doświadczenie właściwe dla kadry kierowniczej przedsiębiorstw, banków i innych instytucji życia gospodarczego i publicznego. Absolwenci tego kierunku nabędą umiejętność doboru metod i technik zarządzania zasobami ludzkimi oraz tworzenia narzędzi personalnych niezbędnych dla osiągnięcia celów organizacyjnych. Kończąc kierunek absolwenci swobodnie będą rozpoznawać i diagnozować problemy towarzyszące zarządzaniu organizacjami w warunkach zmian. Zaproponowanego zestawu efektów uczenia się nie można uznać za prawidłowy zarówno z punktu widzenia nazwy kierunku zarządzanie kadrami w biznesie i administracji, jak

również założeń koncepcji i celów kształcenia, w których wiedza i umiejętności w obszarze sztuki nie zostały uzasadnione.

2. Opis zakładanych efektów uczenia się nie określa stopnia zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności, właściwej dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przykładowo w odniesieniu do kierunkowego efektu uczenia się w zakresie umiejętności W6-ZB-S1-U01 - *Potrafi formułować, analizować i rozwiązywać problemy związane z funkcjonowaniem organizacji oraz współtworzących ją jednostek i grup (...)*, nie uwzględniono zapisanego dla poziomu 6 PRK zakresu złożoności rozwiązywanych problemów, tj. potrafi „rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach”.
3. W opisie efektów uczenia się nie uwzględniono poziomu nabywanych kompetencji w zakresie posługiwania się językiem obcym. Sformułowany efekt kierunkowy zakłada, że student „*Posiada umiejętność rozumienia oraz tworzenia różnego typu tekstów pisanych i ustnych wymagających wiedzy systemowej o języku w zakresie jego struktur gramatycznych, leksyki i fonetyki. Porozumiewania się w języku obcym z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych w zakresie właściwym dla danego obszaru wiedzy*” (W6-ZB-S1-U07), nie określając jednak wskazanego w charakterystykach drugiego stopnia na poziomie 6 PRK wymaganego poziomu kompetencji językowych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kompetencji Językowych (P6S_UK).
4. W przedstawionym opisie założonych efektów uczenia się stwierdzono następujące zastrzeżenia:
  - 1) Moduł *E-administracja* - nie przypisano żadnego efektu w zakresie umiejętności, natomiast jedyny efekt z zakresu wiedzy został sformułowany jako: *analiza umiejętności definiowania i rozwiązywania problemów badawczych, obecność i aktywność podczas zajęć, efektywność pracy zespołowej, kreatywność i rozmowa sprawdzająca wiedzę* (ZB-S1-EAD_w1), co sugeruje, że odniesiono się tu do zakresu wykorzystanych metod, a nie opisu zakładanego efektu uczenia się.
  - 2) Moduł *podstawy rachunkowości* – błędnie zdefiniowano efekty z zakresu umiejętności jako: ... *Zna podstawowe definicje z zakresu rachunkowości...* (W6-ZB-S1-RACH-u1) .... oraz z zakresu kompetencji społecznych: *Student nabywa umiejętności w zakresie prawidłowej klasyfikacji operacji gospodarczych a także zasad ewidencji składników majątku i kapitału w dowolnym rodzaju organizacji* (W6-ZB-S1-RACH-k1) jako rozwinięcie efektu kierunkowego W6-ZB-S1-K02 - *Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu.*
  - 3) Moduł *podstawy SPSS / technologia informacyjna* - założone dla modułu efekty w zakresie umiejętności, m.in. „*Nabycie praktycznej umiejętności testowania hipotez zależnościowych i istotnościowych oraz stawiania wniosków formalnych i merytorycznych*”, są niemożliwe do osiągnięcia, ponieważ zajęcia przewidziane są do realizacji w 1 semestrze studiów. Osiągnięcie efektów uzależniono dodatkowo od spełniania szeregu wymogów wstępnych, w tym m.in. posiadanie przez studenta podstawowej wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie; podstawowej wiedzy

z zakresu statystyki opisowej; wiedzy z zakresu stawiania pytań badawczych, hipotez oraz ich weryfikacji przy użyciu metod statystycznych, co jest niemożliwe do spełnienia przez studentów rozpoczynających naukę.

- 4) W przypadku przewidzianych w programie studiów *wykładów monograficznych* w opisie tego modułu określono jedynie, że „efekty modułowe zostaną wskazane we właściwym sylabusie danego przedmiotu realizowanego w konkretnym semestrze w ramach modułu Wykład monograficzny”.

Błędy w opracowaniu efektów modułowych zauważalne są również w odniesieniu do rozwinięcia i uszczegółowienia efektów kierunkowych na poziomie modułu. Przykładowo efekt kierunkowy W6-ZB-S1-W04 - *Zna i rozumie metodologię badań w zakresie nauk społecznych ze szczególnym uwzględnieniem nauk o zarządzaniu i jakości, nauk prawnych, nauk o polityce i administracji oraz ekonomii i finansów*, znajduje rozwinięcie m.in. na następujących modułach:

- 1) *administracja a polityka publiczna - W6-ZB-S1-APPw2 - Dysponuje zasobem wiedzy dotyczącym definicji, rodzajów oraz cech administracji oraz polityk publicznych. Ma wiedzę dotyczącą współzarządzania publicznego w Unii Europejskiej;*
- 2) *projektowanie strategii personalnych (np. w NGO) - W6-ZB-S1-WARS3-NGO-1 Posiada wiedzę obejmującą uwarunkowania, metody i narzędzia kreowania strategii personalnych, tworzenia i funkcjonowania mechanizmów zarządzania zasobami ludzkimi np. w organizacjach społecznych.*

Wskazane efekty modułowe nie stanowią poprawnego rozwinięcia wskazanego efektu kierunkowego.

5. W przedstawionym zbiorze „Kart opisu modułów” nie określono treści programowych przewidzianych do realizacji w ramach projektowanych zajęć, tj. wykładów, ćwiczeń i laboratoriów. W kartach opisu poszczególnych modułów odniesiono się jedynie do tzw. „opisu modułu”, który w większości przypadków zawiera jedynie określenie celów zajęć (np. moduły: *e-administracja, ekonomia, socjologia reklamy, komunikacja, negocjacje, mediacje w biznesie i administracji projektowanie przestrzeni pracy-coworking public relations w biznesie i administracji publicznej, zamówienia publiczne*) lub zakres oczekiwanych kompetencji, które student nabędzie w trakcie zajęć (*kultura współczesna, polityka społeczna - wybrane zagadnienia, komunikacja, negocjacje, mediacje w biznesie i administracji*). W części przypadków opis modułu został rozszerzony o planowane treści nie przypisując ich jednak do konkretnej formy zajęć (wykłady, ćwiczenia). Dotyczy to m.in. *podstawy organizacji i zarządzania, zarządzanie zasobami ludzkimi* (HR Management). Wskazany brak opisu treści programowych przewidzianych do realizacji w ramach poszczególnych modułów (zajęć) uniemożliwia ocenę poprawności sekwencji zajęć, a także wykluczenie powtarzania treści w ramach kilku zajęć. Przedstawiona dokumentacja dotycząca wnioskowanego kierunku nie daje możliwości oceny zgodności treści programowych z efektami uczenia się oraz oceny zakresu uwzględnionej, aktualnej wiedzy i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany, a także aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie kadrami w biznesie i administracji.
6. W programie studiów nie przewidziano zajęć z zakresu wykorzystania metod ilościowych w naukach społecznych, w tym wybranych zagadnień matematyki lub statystyki, co

ogranicza realizację efektów kierunkowych związanych z umiejętnościami: W6-ZB-S1-U02 - *Potrafi właściwie dobierać źródła i informacje pochodzące z rynku oraz właściwie je oceniać poddając stosownej weryfikacji i krytycznej analizie*; W6-ZB-S1-U03 - *Potrafi dobierać i stosować właściwe metody oraz narzędzia użyteczne dla potrzeb badań*. Dodatkowo program studiów przewiduje szereg modułów obowiązkowych lub do wyboru realizujących założone efekty w zakresie dziedziny sztuk pięknych. Są to m.in. moduły obowiązkowe: *wizualizacja procesów kreatywnych oraz kultura współczesna* oraz moduły do wyboru: *organizacja wizualna imprez społecznych, reportaż-realizacja dźwięku i obrazu, socjologia reklamy, relacje międzykulturowe PL Z 15 2, UX design-projektowanie, społeczne i kulturowe oddziaływanie mediów*. Wskazany zakres modułów może stanowić ofertę uzupełniającą treści programowe, nie można jednak traktować ich jako zajęć realizujących treści związane bezpośrednio z realizowanym kierunkiem studiów i przygotowujące do przyszłej pracy zawodowej.

7. W programie studiów oraz w opisach modułów nie uwzględniono zakresu specjalistycznego z punktu widzenia kierunku zarządzanie kadrami w biznesie i administracji oprogramowania wykorzystywanego w trakcie realizacji zajęć, jak również nie wskazano specjalistycznej literatury.
8. Sposób oszacowania punktów ECTS w odniesieniu do części modułów przeprowadzony został niepoprawnie. Przykładowo:
  - moduł *relacje międzykulturowe* (st. stacjonarne) – założony nakład pracy: 15 godz. warsztat oraz 60 godz. praca własna studenta – przypisano 2 punkty ECTS;
  - moduł *zamówienia publiczne* (st. stacjonarne) – założony nakład pracy: 15 godz. ćwiczenia oraz 60 godz. praca własna studenta – przypisano 4 punkty ECTS;
  - moduł *zarządzanie projektami* (st. stacjonarne) – założony nakład pracy: 30 godz. ćwiczenia oraz 90 godz. praca własna studenta – przypisano 3 punkty ECTS;
  - moduł *zarządzanie zasobami ludzkimi (HR Management)* (st. stacjonarne) - założony nakład pracy: 30 godz. wykład, 30 godz. ćwiczenia oraz 180 godz. praca własna studenta – przypisano 5 punktów ECTS.

W powyższych przypadkach nie został zachowany wymóg poprawnego szacowania nakładu pracy zakładającego, że 1 punkt ECTS równa się nakładowi pracy 25-30 godz.

9. W programie studiów zaplanowano zbyt niski udział zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, co nie gwarantuje możliwości realizacji uzyskania przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia, bez udziału praktyk zawodowych 960 godzin, wynosi tylko 1155 godzin zajęć realizowanych w sześciosemestralnym cyklu kształcenia. W przypadku studiów niestacjonarnych liczba ta wynosi odpowiednio tylko 730 godzin zajęć.
10. Określony przez Uczelnię we wniosku wymiar zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów oszacowany został w przypadku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na 144 punkty ECTS, co nie odpowiada wskazanej w programie studiów liczbie godzin zajęć zorganizowanych przez Uczelnię. W programie studiów oraz we wniosku o pozwolenie na

utworzenie studiów nie podano sposobu oszacowania tego wskaźnika. Analiza kart opisu modułów zawartych w programie studiów wykazała, że w przypadku studiów stacjonarnych oczekiwany całkowity nakład pracy studenta związany z realizacją programu studiów wynosi 5385 godz., co przy planowanych 2115 godz. zajęć z bezpośrednim udziałem studenta z nauczycielem lub inną osobą prowadzącą zajęcia (łącznie z praktyką zawodową) nie zapewnia odpowiedniej relacji zajęć w formie zorganizowanej przez Uczelnię w stosunku do całkowitego nakładu pracy studenta związanego w realizacją programu studiów.

11. Określony przez Uczelnię w charakterystyce kierunku wymiar zajęć kształtujących kompetencje praktyczne oszacowany został, w przypadku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, na 159 punktów ECTS. W programie studiów nie podano natomiast sposobu oszacowania tego wskaźnika, a w złożonym wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów nie wskazano zajęć lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Wobec braku wskazanych informacji nie jest możliwe dokonanie oceny poprawności wymiaru, form i warunków ich odbywania oraz przypisanej tym zajęciom łącznej liczby punktów ECTS. W przekazanej przez Uczelnię dokumentacji (Zał. 12 _ Informacje o kierunku) zawierającej plik pt. „kategorie modułów” wskazane zostały powiązania realizowanych modułów z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Zgodnie ze wskazanym źródłem pozwoliło to zidentyfikować moduły o łącznej liczbie 17 punktów ECTS.
12. Z punktu widzenia profilu absolwenta oraz zdiagnozowanych oczekiwań rynku pracy, w programie studiów przewidziano zbyt mały wymiar zajęć umożliwiających nabycie przez studentów kompetencji w zakresie wykorzystywania specjalistycznego oprogramowania, w tym m.in. tzw. programów kadrowych oraz technik komunikacyjno-informacyjnych. Dopuszczona możliwość wyboru modułów w ramach określonych grup powoduje, że studenci mogą nie zrealizować istotnych z punktu widzenia oczekiwań rynku pracy treści programowych przewidzianych w ramach takich modułów jak: *narzędzia informatyczne w dziale personalnym czy system ubezpieczeń społecznych* (moduły do wyboru).
13. W projektowanym programie studiów brak jest treści programowanych z zakresu wykorzystania metod ilościowych w naukach społecznych. Student wnioskowanego kierunku w bardzo ograniczonym zakresie nabędzie również umiejętności analityczne specyficzne dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości.
14. Zgodnie z przedstawionym przez Uczelnię wykazem zajęć do wyboru (tabela nr 2 wniosku) nie jest spełniony warunek możliwości elastycznego kształtowania ścieżki studiów w wymaganym wymiarze min. 30% ogólnej liczby punktów ECTS. W charakterystyce programu studiów zajęciom do wyboru przypisano 39% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Uczelnia nie wskazała jednak sposobu oszacowania tego wskaźnika. W dołączonej do wniosku tabeli określającej „Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru” (s. 14) wskazano zajęcia o łącznej liczbie 44 punktów ECTS, w tym, w odniesieniu to większości wykazanych tam modułów, błędnie określono zarówno liczbę punktów ECTS, jak i wymiar przypisanych godzin. Zgodnie z harmonogram realizacji programu studiów student wybiera jeden moduł, któremu przepisane zostały 2 punkty ECTS oraz 15 godzin zajęć, a nie jak wskazano w tabeli 6 ECTS i 45 godzin zajęć. W konsekwencji, zamiast wskazanych 36 punktów ECTS zdobywanych w ramach wyboru

wskazanych modułów (warsztaty oraz wykłady specjalistyczne, laboratoria) w rzeczywistości student zdobywa w tej ścieżce 12 punktów ECTS. W zestawieniu zajęć do wyboru wskazano dodatkowo język obcy, chociaż z analizy programu studiów oraz opisów modułu kształcenia językowego nie wynika w jakim zakresie możliwy jest wybór, ponieważ nie została przedstawiona oferta, w ramach której student mógłby dokonywać wyboru języka obcego lub poziomu zaawansowania.

15. W przypadku niektórych modułów na poziomie programu studiów nie zaplanowano formy weryfikacji efektów podając jedynie, że weryfikacja efektów uczenia się zostanie dokładnie określona w sylabusie stworzonym dla modułu. Informacja tego typu pojawia się w przypadku modułu: *administracja a polityka publiczna, projektowanie strategii personalnych (np. w NGO), warsztaty kompetencji pracowniczych w sektorze publicznym, finanse publiczne, polityka społeczna - wybrane zagadnienia*.
16. W odniesieniu do części modułów stwierdzono niezgodność założonej w harmonogramie studiów formie weryfikacji (egzamin/zaliczenie) a opisie zawartym w karcie modułu. Przykładowo w odniesieniu do modułów: *wprowadzenie do prawoznawstwa, public relations w biznesie i administracji publicznej, wizualizacja a merchandising, zarządzanie zasobami Ludzkimi (HR Management)* – przyjętą w harmonogramie studiów formą weryfikacji efektów była zaliczenie, w opisie modułów wskazywano egzamin pisemny. W odniesieniu do niektórych przypadków stwierdzono źle dobrane metody weryfikacji. Przykładowo w odniesieniu do modułu *E- biznes a przedsiębiorczość* (wykład i ćwiczenia) jedyną wskazaną formą weryfikacji jest pisemny test wiedzy, co nie będzie stanowiło odpowiedniego narzędzia do weryfikacji założonych efektów w zakresie umiejętności.
17. Wnioskodawca nie przedstawił wykazu specjalistycznego oprogramowania, które będzie wykorzystywane w procesie kształcenia na kierunku zarządzanie kadrami w biznesie i administracji.
18. Brak jest we wniosku wykazu literatury przypisanej do poszczególnych modułów stanowiących program studiów, co nie pozwala na weryfikację zakresu jej dostępności w bibliotece oraz wskazania ewentualnych potrzeb w tym obszarze.
19. W porozumieniach dotyczących praktyk nie zostały wskazane miejsca realizacji praktyk, jednakże biorąc pod uwagę adresy siedzib instytucji partnerskich część z nich znajduje się w znacznej odległości od planowanego miejsca kształcenia. Na liście podpisanych porozumień w sprawie realizacji praktyk zawodowych znajdują się 33 podmioty, które zadeklarowały łącznie 106 miejsc realizacji praktyk dla studentów, co jednak przy pełnym cyku kształcenia oraz założonej liczbie studentów (3x60 osób = 180 osób) stanowi ograniczenie w procesie kierowania studiów na praktykę zawodową
20. Planowany przydział i wymiar zajęć dla nauczycieli akademickich oraz innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem liczby godzin zajęć przydzielonych nauczycielom akademickim zatrudnionym w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy oraz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, nie jest prawidłowy. W odniesieniu do planowanej realizacji zajęć nie wskazano m.in. osób prowadzących zajęcia w odniesieniu do formy niestacjonarnej studiów oraz nie oszacowano całkowitej liczby godzin zajęć przewidzianych do realizacji na wnioskowym kierunku. W przypadku niektórych osób wskazanych we wniosku jako prowadzące zajęcia na danym kierunku nie

przydzielono im żadnych zajęć. W przypadku części planowanych zajęć nie wskazano natomiast proponowanej obsady. Dotyczy to m.in. planowanych do realizacji w semestrach 2-5 *wykładów monograficznych, modułu podstawy psychologii, praktyki modelowej 2 – organizacja wizualna imprez społecznych*. Nieprawidłową obsadę zajęć dydaktycznych stwierdzono w dwóch następujących przypadkach: moduł: *podstawy rachunkowości* – 30 godz. ćwiczeń oraz moduł: *narzędzia informatyczne w dziale personalnym - laboratorium*: 15 godz. We wskazanych przypadkach nie znaleziono uzasadnienia w dorobku naukowym, doświadczeniu dydaktycznym lub zawodowych do prowadzenia wskazanych modułów. Szczegółowe informacje na ten temat zawarto w załączniku do uchwały.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu

28.04.2021

Krzysztof Diks

